

L.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om en forandret Fordeling af Folkethingsvalgkredsene.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 30te Marts 1874).

Det foreliggende Lovforslag tilfigter ikke blot, hvad der angives i dets Titel, en forandret Inddeling af Folkethingsvalgkredsene, men det gaar ogsaa ud paa at forøge Valgkredsens Antal ved at oprette fire nye Valgkredse. Udvalgets Flertal kan angaaende Spørgsmaalet om for Liden at forøge Antallet af Folkethingsvalgkredsene henholde sig til den Udvikling af samme, som Flertallet af et Udvalg i Rigsdagens Samling 1872—73 fremsatte over et af Regjeringen i den nævnte Samling forelagt Lovudkast om Oprettelsen af 12 nye Valgkredse. I den nævnte Betænkning udtalte hint Udvalgs Flertal sig imod Hensigtsmæssigheden af at oprette flere nye Valgkredse. Indenrigsministeren og Mindretallet i Udvalget vare imidlertid af den Formening, at Grundlovens § 32 medfører en tvingende Nødvendighed for allerede nu at skrive til en Forhøielse af Valgkredsens Antal. De Grunde, Flertallet anførte imod denne Opfattelse af den nævnte Grundlovsparagraf, skulle vi ikke her gjentage, men kun henviser til dem og udtale, at vi ikke have fundet dem svækkede ved, hvad der hidtil er fremkommet imod dem. — Folkethinget vedtog ogsaa i hin Samling med 52 Stemmer imod 37 at udtale, at Grundlovens § 32 hverken ifølge sin egen Ordlyd eller ifølge den Fortolkning, Lovgivningsmagten har givet den gennem dens Anvendelse, gjør det til en Nødvendighed under de nuværende Forhold at forøge Folkethingsvalgkredsens Antal, og at Oprettelsen af flere saadanne Kredse i Øvrigt findes utilraadelig.

Det indrømmedes derimod villigt af Flertallet i hint Udvalg, at en Omfordeling af de nuværende Valgkredse kunde anses hensigtsmæssig og vel grundet i de foreliggende Forhold, og det erklærede sig villigt til at indgaa i en Forhandling herom, naar der kom til at foreligge et Lovforslag desangaaende fra Regjeringen.

Det foreliggende Lovforslag gaar imidlertid ligesom det tidligere ud fra den Forudsætning, at det, for at opfylde Grundlovens Bud i dennes § 32, er nødven-

digt allerede nu at skrive til en Udvidelse af Valgkredsens Antal. Skjøndt nu ei heller det nærværende Flertal kan erkende dette, saa kan det dog paa den anden Side ikke negte, at den nævnte Paragrafs Bestemmelse kan i Fremtiden ved en yderligere Stigning af Folketallet, gjøre det til en uundgaaelig Nødvendighed at forøge Valgkredsens Antal. Der er saaledes ingen Modsetning mellem de tvende modstaaende Meninger om Spørgsmaalet i Almindelighed, men kun en forskellig Opfattelse af, naar det Tidspunkt maatte være kommet, da Grundlovsbestemmelsen fordrer en saadan Udvidelse. Flertallet støtter sin Mening om, at den nævnte Bestemmelse, der gaar ud paa, at Antallet af Folkethingets Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet af et Medlem til 16,000 Indvaanere, ikke kræntes eller tilfidsættets, fordi man fastholder det nuværende Antal af Folkethingets Medlemmer, der efter Folketællingen den 1ste Februar 1870 er efter Forholdet af et Medlem til 17,671 Indvaanere. Man har derfor troet, at det vilde være rettest at afvente Resultatet af den næste Folketælling, som antages at ville foregaa den 1ste Februar 1880.

I Liaaret fra 1ste Februar 1860 til 1ste Februar 1870 var Folketallet steget med 176,379 Mennesker. Regnes en lignende Stigning i indværende Liaar, saa vil der den 1ste Februar 1880 være 1,961,120 eller med et rundt Tal 2 Millioner Mennesker, og Folkethingets nuværende Medlemstal vilde da være omtrent efter Forholdet af eet Medlem til 20,000 Indvaanere, og en Forandring heri vilde under saadanne Omstændigheder vel nok kunne siges at være nødvendig overfor Grundlovens § 32.

Spørgsmaalet er da for Liden dette, om man skal udføde enhver Forandring i de nuværende Valgkredsens Antal og Fordeling, indtil man har foretaget den næste Folketælling. Ved Overveielsen heraf maa det komme i særdeles Betragtning, at den nuværende Inddeling af Valgkredsene er for flere af disse Vedkommende meget uheldig,